

ASPALDIKO ADISKIDE, AGUR

Aspaldiko adiskide, agur!

Aurreko baten ETB-n ikusi zindudazan. Bane-kian, izparringian agertzen zan zure izena eta, telebista saio baten agertuko zinala, eta poztu egin nintzan zugaitik, ain lotsorra izanez eta zure burua agertzea ain gitxi atsegin izanez, alako leku batera joaten ausartu zinalako. Nire poztasuna aundiagotu egin zan bertan ikustean, ez nengoalako ziur egunkariko zeu izango zinan, ala zeure abizen bardina daukan bataren bat.

Baina ara non joan ziran nire poztasun guztiak "kortako txizepozura" berbetan asi zinanean! **Batue-ra utsean!!** Zu, beti bizkaieraz eta baserriko euskera erabili dozuna, bizkaieraz asi eta ezi zaran ori, "zaarkeri" guztiak alde batera itzi eta "modaren" gurdian jesarri zinan.

Zure lenengo berbalditxoan, erriko eta baserriko kultura, uritarra biurtzen dagoala esan zenduan. Euskerari ere "antzerako" zeozer gertatzen jakola aide-razi gura izan zenduan?

Bizitzan zear birritan gertatu jat gauza bera, eta bietan euki dot zirrara berbera. Bata, orain denpora dala, nire lagun bat erderaz berba egiten entzun nebanean. Aurretiaz sekula ez neutsan entzun, naiz eta aspalditik ezagutzen ginan. Nire leenengo burutapena an aurrean egoana ez nebala ezagutzen izan zan. Antxe bertan, nire aurrean egoana sekula ikusi ez baneu bezela, nigaz sarritan berba egiten egondakoa ez balitz bezela; ezezaguna egiten jatan. Ain gauza arrunta izan arren, ez zan sartzen nire buruan erderaz jakin bear ebanik ere. Itzaldia amaitu eta bereala galdetu neutsan: Erderaz ere badakizu ala? Ez zan inola ere ezelango kexa edo aurpegira ezer botatzea, nire arridura azaldu gurea baino. Bere lanagaitik arrezgero eta sarritan erderaz entzun dodan arren, oraindik nire belarriek ez dabe oiturarik artu.

Antzerako gauza gertatu jat zugaz. Telebistari esker, bertan ikusi zindudazalako, jakin aal izan neban zeu zinala; irrastian izan balitz zalantzatan geratuko nintzan zeu zinan ala ez. Telebistan bertan ikusi arren, ezin sinistu! Zure izkerak zure abotsagaz ez eustan belarrira emoten. Bikoizketaren bat egin ete

eben saoiaren arduradunek? Deabruak edo sorgiñak ete egozan trasto madarikatu aretan sartuta zuri betiko izkeran ez entzuteko? Bazirudian "infernuko barrabasak" jira-biraka ebizela! Baina ez, nire itsukeria zan, deabruak eta sorgiñak, ez eta teknika berriek ere, ez eukien zer ikusirik. Ikusten nebana ez sinisteak sortzen ebazan nire burutapen arraro guzti areek.

Bertan egozan beste batzuk bizkaieraz entzuterakoan, zurea ez zala basamortuan agertzen diren moduko "espejismoa" konturatu nintzan. Ikusten nebana egia zan, su batueraz egiten zengozan. Zergaitik? Lotsa? Zerena? "Aldeanismoa"-rena? "Atzerakoi etiketa jartzearena? "Aurrerakoi" agertu bearra? Ez dakit, ez eta jakin gura ere! Ziur nago, zu ezagutuz, zure arrazoi sakonak eukiko zenduzala egin zenduana egiteko, eta ni ez naz inor zure jokabidea epaitzeko. Jaunak libra naiala orretatik! Ez egizu gutun au salaketa modura artu, nigan sorturiko sentimenduaren agerpen bat bezela baino. Zelan edo alan, an ikusitakoak, nigan sortu ebazan sentipen kontrajarriak, eta azaldu jatan zirrara adierazi gurea baino ez da guzti au.

Eta azkenik, naiz eta bearbada emendik asi bear-ko nintzan, parkamena eskatzen deusut. Badakit zenbat kostatuko jatzun telebistako makinan aurrean jartzea, zenbat logure-ordu galduko zenduzan, norainokoa izango zan zure urduritasuna... eta ori gitxi bada, gainera au!

Parkatu zure kasua erabiltzearen beste askoren jokabideak salatzeke. Badagoz kasu asko euren aginte-ardureagaitik eredu izan bear direnak, eta sarritan agertzen direnak egunkari, irrati, telebista eta abarretan, baina emoten daben adibidea ez da bat ere izan bearreko eredia. Eta argi itzi gura dot au ez dala zure kasua.

Noiz ikasiko ete dogu izkuntza baten aberastasuna ugaritasunan dagoela eta ez erreztu edo legeztatu asmoaz mugak jartzean, baliogabetzat joaz erabilgariak diran orrenbeste gauza; batez ere izkera eta nortasun baten ezaugarriak direla kontutan izanik.

Enrike Itxasalde